

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

10 ta' Novembru 2016 (\*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud –Direttiva 2006/112/KE– Artikolu 2(1)(?) – Kun?ett ta' 'provvista ta' servizz bi ?las' – It-tqeg?id ta' ?iemel minn persuna taxxabbli g?ad-dispo?izzjoni ta' organizzatur ta' ti?rijiet ta?-?wiemel – Evalwazzjoni tal-korrispettiv – Dritt g?al tnaqqis tal-ispejje? marbuta mal-preparazzjoni ta?-?wiemel tal-persuna taxxabbli g?at-ti?rijiet – Spejje? ?enerali marbuta mat-totalità tal-attività ekonomika – Anness III, punt 14 – Rata mnaqqsa tal-VAT applikabbli g?ad-dritt ta' u?u ta' fa?ilitajiet sportivi – Applikabbiltà g?all-operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija – Tran?azzjoni kkostitwita minn provvista unika jew minn diversi provvisti indipendenti”

Fil-Kaw?a C?432/15,

li g?andha b?ala su?ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l?Artikolu 267 TFUE, imressqa min-Nejvyšší správní soud (qorti suprema amministrattiva, ir-Repubblika ?eka), permezz ta' de?i?joni tat-23 ta' Lulju 2015, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-7 ta' Awwissu 2015, fil-pro?edura

**Odvolací finan?ní ?editelství**

vs

**Pav?ína Bařtová,**

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tal-Awla, E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe (Relatur) u C. Lycourgos, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Wahl,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Gvern ?ek, minn M. Smolek, J. Vlášil u T. Müller, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn Z. Mal?šková u M. Owsiany?Hornung, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-14 ta' ?unju 2016, tag?ti l-pre?enti

**Sentenza**

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 2(1)(?), tal-Artikolu 98 kif ukoll tal-punt 14 tal-Anness III tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-U L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id- "Direttiva tal-VAT").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn l-Odvolací finanční úřad (direttorat tal-appell tat-taxxa, ir-Repubblika Ċeka) u Pavlína Baštová dwar l-issużettar għat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tal-attività tal-operat ta' stalla ta' wiemel tat-tirja eżerċitata minn din tal-aħħar.

## **Il-kuntest ġuridiku**

### *Id-dritt tal-Unjoni*

3 It-tieni subparagrafu tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li:

“Fuq kull transazzjoni, il-VAT, kalkulata fuq il-prezz tal-merkanzija jew tas-servizzi bir-rata applikabbli għat-tali merkanzija jew servizzi, għandha tkun imposta wara t-tnaqqis ta' l-ammont tal-VAT li qed jinżarr direttament mid-diversi komponenti tal-prezz.”

4 L-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li:

“It-transazzjonijiet li jejjin għandhom ikunu soġġetti għall-VAT:

[...]

(?) il-provvista ta' servizzi bi ftehim ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta'ixxi b'ala tali;

[...]”

5 Skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT:

“Persuna taxxabbli” għandha tfisser kull persuna li, b' mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta' produttori, kummerġanti jew persuni li jagħtu servizzi, inklużi attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, għandhom jitqiesu b'ala 'attività ekonomika'. L-isfruttament ta' proprjetà tanġibbli jew intanġibbli għal skopijiet ta' d'ul minnha fuq ba' i kontinwa għandha b' mod partikolari titqies b'ala attività ekonomika.”

6 L-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li:

“Fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli għandu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi ftehim miksub jew li għandu jinkiseb mill-fornitur, għall-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inklużi s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista.”

7 Skont l-Artikolu 98(1) u(2) tad-Direttiva tal-VAT:

“1. L-Istati Membri jistgħu japplikaw jew rata mnaqqsa waħda jew żewġ rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa għandhom japplikaw biss għall-provvisti ta' merkanzija jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

[...]"

8 Skont l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT:

"Dritt ta' tnaqqis ise?? fil-?in meta t-taxxa mnaqqsa ti?i imposta."

9 L-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li:

"Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mll-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

(a) il-VAT dovuta jew im?allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

[...]"

10 L-Artikolu 173(1) tad-Direttiva tal-VAT huwa fformulat kif ?ej:

"Fil-ka? ta' merkanzija jew servizzi u?ati minn persuna taxxabbli kemm g?al transazzjonijiet li fir-rigward tag?hom il-VAT tista' titnaqqas skond l-Artikoli 168, 169 u 170, u g?al transazzjonijiet li fir-rigward tag?hom il-VAT ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tal-VAT li hi attribwibbli g?at-transazzjonijiet ta' qabel g?andha l-possibbiltà li ti?i mnaqqsa.

Il-proporzjon li jista' jitnaqqas g?andu jkun stabbilit, skond l-Artikoli 174 u 175, g?at-transazzjonijiet taxxabbli kollha mwettqa mill-persuna taxxabbli."

11 Il-lista ta' provvisti ta' merkanzija u servizzi li g?aliohom jistg?u japplikaw ir-rati mnaqqsa msemmija fl-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT jinsabu fl-Anness III ta' din id-direttiva. Il-punt 14 ta' dan l-anness isemmi d-"[dritt ta'] u?u ta' fa?ilitajiet sportivi".

*Id-dritt ?ek*

12 Skont l-Artikolu 47(4) ta?-zákon ?. 235/2004 Sb. o dani z p?idané hodnoty (Li?i Nru 235/2004 dwar il-VAT):

"Fir-rigward ta' servizzi r-rata standard ta' taxxa tapplika sakemm din il-li?i ma tistabilixxix mod ie?or. Fil-ka? ta' servizzi msemmijin fl-Anness 2, tapplika rata ta' taxxa mnaqqsa."

13 L-Anness Nru 2 ta' din il-li?i jinkludi lista ta' servizzi su??etti g?ar-rata mnaqqsa tat-taxxa, li fiha jinsab, b'mod partikolari, "l-u?u ta' fa?ilitajiet koperti u mikxufa g?al attivitajiet sportivi".

### **Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari**

14 P. Baštová hija persuna su??etta g?all-VAT abba?i ta' attività ekonomika li tikkonsisti fl-operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija li ??omm 25 ?iemel, fejn hija trabbi u t?arre? i?-?wiemel tag?ha kif ukoll dawk ta' terzi, li ?ew fdati lilha sabiex tippreparahom g?at-ti?rijiet. Minbarra ?-?wiemel tat-ti?rija, P. Baštová kienet takkomoda fl-istalla tag?ha ?ew?t i?wiemel li hija kienet tu?a g?all-agroturi?mu u t-ta?ri? ta' ?wiemel li g?adhom ?g?ar, kif ukoll ta' dwieb u ta' mohr tat-trobbija, li minnhom kienet qieg?da tispera li fil-futur tikseb d?ul mill-parte?ipazzjoni tag?hom f'ti?rijiet jew mill-bejg? tag?hom.

15 Fil-kuntest ta' din l-attività, P. Baštová tir?ievi ?ew? tipi ta' d?ul li huwa s-su??ett tal-kaw?a prin?ipali. L-ewwel tip jikkonsisti fi premijiet fi flus miksuba g?all-klassifikazzjoni ta?-?wiemel

tag?ha fi tmiem it-ti?rijiet u f'per?entwali tal-premijiet fi flus miksuba abba?i tal-fatt li hija kow? g?all-klassifikazzjoni ta' ?wiemel ta' terzi fi tmiem it-ti?rijiet. It-tieni tip ta' d?ul jirri?ulta mill-operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija u jikkonsisti fil-?lasijiet imwettqa mill-proprietarji ta' ?wiemel g?at-ta?ri? ta' dawn tal-a??ar g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni tag?hom fit-ti?rijiet, i?da wkoll g?all-akkomodazzjoni u l-g?alf tag?hom.

16 Fid-dikjarazzjoni tat-taxxa tag?ha g?ar-raba' semestru tal-2010, P. Bařtová talbet id-dritt tag?ha g?at-tnaqqis tal-VAT tal-input kollha m?allsa fuq servizzi u spejje? li ?ejjin, ji?ifieri n-nefqa fuq drittijiet g?ar-re?istrazzjoni u g?all-parte?ipazzjoni u l-ispejje? g?all-g?ajnuna tal-aw?iljarji matul it-ti?rijiet, l-akkwist ta' o??etti tal-konsum g?a?-?wiemel, l-g?alf u t-tag?mir tag?hom sabiex jintrikbu, is-servizzi veterinarji u x-xiri ta' medi?ini g?a?-?wiemel, il-konsum ta' elettriku fl-istallel, il-konsum ta' ?ejt tal-fjuwil g?at-trasport, l-akkwist ta' magna tal-?sad g?all-produzzjoni ta' tiben u fora?? kif ukoll ix-xiri ta' apparat tat-trakter u s-servizzi ta' konsulenza inkonnessjoni mat-tmexxija tal-istallel. Dawn il-provvisti tal-input kienu jikkon?ernaw kemm i?-?wiemel ta' P. Bařtová kif ukoll dawh ta' terzi.

17 Barra minn hekk, f'din l-istess dikjarazzjoni, P. Bařtová ddikjarat ukoll VAT tal-output bir-rata mnaqqsa ta' 10 % fuq is-servizz "operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija" li hija pprovdiet lil sidien terzi ta?-?wiemel.

18 Fl-avvi? ta' taxxa tieg?u tas-26 ta' Settembru 2011, il-Finan?ní ú?ad d'Ostrov (uffi??ju tat-taxxa ta' Ostrov, ir-Repubblika ?eka) ma a??ettax it-talba ta' P. Bařtová g?at-tnaqqis tal-VAT kollha min?abba li din kienet u?at parti mill-provvisti tal-input taxxabbli akkwistati g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni ta?-?wiemel fit-ti?rijiet, li g?all-uffi??ju tat-taxxa ta' Ostrov, ma kinitx tikkostitwixxi tran?azzjoni taxxabbli li tag?ti lok g?ad-dritt g?al tnaqqis. Barra minn hekk, dan l-uffi??ju ma approvax is-sottomissjoni tas-servizz "operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija" bir-rata mnaqqsa tal-VAT.

19 Adit b'appell minn P. Bařtová, il-Finan?ní ?editelství v Plzni (direttorat tat-taxxa ta' Plze?, ir-Repubblika ?eka) biddel, permezz ta' de?i?joni tas-6 ta' ?unju 2012, id-de?i?joni tal-uffi??ju tat-taxxa ta' Ostrov, billi qies li P. Bařtová kellha d-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT g?all-bejg? ta?-?wiemel tag?ha stess, il-provvista ta' servizzi ta' riklamar u g?all-agroturi?mu. Dan id-direttorat a??etta wkoll id-dritt tag?ha g?at-tnaqqis tal-VAT relatata mal-per?entwali, ri?evuta fil-kwalità tag?ha ta' kow?, tal-premijiet fi flus ri?evuti g?all-klassifikazzjoni ta?-?wiemel ta' terzi fi tmiem it-ti?rijiet. Madankollu, l-istess b?all-uffi??ju tat-taxxa ta' Ostrov, id-direttorat tat-taxxa ta' Plze? ma a??ettax id-dritt ta' P. Bařtová li tnaqqas il-VAT im?allsa fuq it-tran?azzjonijiet tal-input g?a?-?wiemel tag?ha stess li pparte?ipaw fit-ti?rijiet.

20 Sa fejn P. Bařtová e?er?itat, matul il-perijodu taxxabbli kkon?ernat, attivitajiet ekonomi?i li fosthom u?ud biss jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis, hija g?andha dritt biss g?al tnaqqis parzjali. Barra minn hekk, id-direttorat tat-taxxa ta' Plze? mexa fuq l-opinjoni tal-uffi??ju tat-taxxa ta' Ostrov, li tipprovdi li s-servizz ta' "operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija" kellu ji?i su??ett g?ar-rata normali tal-VAT.

21 P. Bařtová appellat minn din id-de?i?joni quddiem il-Krajský soud v Plzni (qorti re?jonali ta' Plze?, ir-Repubblika ?eka) li, permezz ta' sentenza tas-6 ta' Novembru 2013, qieset b'mod partikolari li, g?al dak li jikkon?erna l-premijiet fi flus ri?evuti g?all-klassifikazzjoni ta' ?iemel fi tmiem ti?rija, il-proprietarju ta' ?iemel jipprovdi lill-organizzatur tat-ti?rija servizz bi ?las u li g?aldaqstant din hija tran?azzjoni taxxabbli. Konsegwentement, id-dritt tag?ha g?al tnaqqis ma kellux ji?i mnaqqas.

22 Id-direttorat tal-appell tat-taxxa ppre?enta appell ta' kassazzjoni quddiem il-qorti tar-rinviju.

23 Din il-qorti tqis li, minn na?a, sabiex ji?i ddeterminat jekk P. Baštová kellhiex id-dritt li tnaqqas il-VAT kollha, huwa indispensabbli li jsir mag?ruf jekk it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprietarju tieg?u g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija g?andux jitqies b?ala servizz bi ?las, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT. Jekk dan ma huwiex il-ka?, tqum il-kwistjoni dwar jekk dan il-fatt ji??ustifikax *ex officio* li jitnaqqas it-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa jew jekk l-ispejje? relatati mas-servizzi kkon?ernati jag?mlux parti mill-ispejje? ?enerali tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli. Fil-ka? li l-Qorti tal-?ustizzja tirrispondi li l-fatt li ?-?wiemel ji?u ppreparati g?at-ti?rijiet u li finalment jipparte?ipaw f'dawn it-ti?rijiet huwa element tat-totalità tal-attività ekonomika ta' P. Baštová, jibqa' li ji?i de?i? kif g?andha ti?i ttrattata s-somma li l-proprietarju ta' ?iemel jir?ievi b?ala premju skont il-klassifikazzjoni ta?-?iemel fi tmiem it-ti?rija. Il-qorti tar-rinviju tixtieq b'mod partikolari ssir taf jekk din is-somma g?andhiex ti?i inklu?a fl-ammont taxxabbli g?all-VAT tal-output, jew jekk dan huwiex d?ul ming?ajr ebda effett fuq din il-ba?i tal-VAT.

24 Min-na?a l-o?a, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-kwistjoni jekk is-servizz ta' "operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija" g?andux ji?i su??ett kollu kemm hu g?ar-rata normal tal-VAT jew jekk jaqax ta?t il-kun?ett ta' "u?u ta' fa?ilitajiet sportivi" li jista' jkun su??ett g?al rata mnaqqsa ta?t il-punt 14 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT. F'dan il-kuntest, g?andu ji?i vverifikat jekk il-provvisti ta' servizzi relatati mal-operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija, ji?ifieri b'mod partikolari, it-ta?ri? ta?-?wiemel, l-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi, l-akkomodazzjoni, l-g?alf u l-kura l-o?ra li jing?ataw i?-?wiemel, g?andhomx jitqiesu b?ala tran?azzjoni unika g?all-finijiet tal-VAT u su??etti g?al sistema fiskali komuni. Billi l-qorti tar-rinviju tqies li ma hemmx dubju dwar in-natura unika ta' dawn il-provvisti, hija tixtieq tkun taf, min-na?a l-o?ra, liema huma l-kriterji li abba?i tag?hom hija tista' tiddetermina jekk l-elementi ta' provvista humiex ekwivalenti bejniethom, jew jekk g?andhomx relazzjoni ta' provvista prin?ipali u provvista an?illari.

25 Kien f'dawn i?-?irkustanzi li n-Nejvyšší správní soud (qorti suprema amministrattiva, ir-Repubblika ?eka) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

"1) a) It-tqeg?id ta' ?iemel minn sidu (li huwa persuna taxxabbli) g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel sabiex l-imsemmi ?iemel jipparte?ipa fl-imsemmija ti?rija jikkonstitwixxi provvista ta' servizz bi ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-[Direttiva tal-VAT] u g?aldaqstant provvista su??etta g?all-VAT?

b) Jekk ting?ata risposta fl-affermattiv, g?andu jitqies b?ala korrispettiv il-premju fi flus ri?evut fi tmiem it-ti?rija (li, madankollu, mhux i?-?wiemel kollha li jipparte?ipaw fit-ti?rija jir?ievu) jew ix-xiri tas-servizz li jikkonsisti fil-possibbiltà li ?iemel jidda??al fit-ti?rija, li jipprovdi l-organizzatur tat-ti?rija lis-sid ta?-?iemel, jew korrispettiv ie?or?

c) Jekk ting?ata risposta fin-negattiv, dan il-fatt ji??ustifika minnu nnifsu li jitnaqqas it-tnaqqis tal-VAT tal-input applikat fuq il-provvisti taxxabbli akkwistati fuq l-output u u?ati g?all-preparazzjoni mill-persuna li trabbi jew t?arre? i?-?wiemel tag?ha g?at-ti?rijiet, jew g?andha titqies il-parte?ipazzjoni ta' ?iemel f'ti?rija b?ala element tal-attività ekonomika tal-persuna li trabbi u t?arre? i?-?wiemel ta' ti?rija tag?ha u dawk ta' terzi, u ji?u inklu?i l-ispejje? marbuta mat-trobbija ta?-?wiemel tag?ha u l-parte?ipazzjoni tag?hom fit-ti?rijiet fl-ispejje? ?enerali li jaqg?u ta?t l-attività ekonomika ta' din il-persuna? Fil-ka? ta' risposta fl-affermattiv g?al din il-parti tad-domanda, il-premju fi flus ri?evut fi tmiem it-ti?rija g?andu ji?i inklu? fil-valur taxxabbli u g?andha ti?i applikata l-VAT tal-output, jew dan huwa d?ul ming?ajr ebda effett fuq il-ba?i tal-VAT?

2) a) Jekk g?andhom, g?all-finijiet tal-VAT, jitqiesu diversi elementi ta' servizz b?ala provvista unika, liema huma l-kriterji li jippermettu li ji?u stabbiliti r-relazzjonijiet re?ipro?i u g?aldaqstant li ji?i stabbilit jekk humiex provvisti ekwivalenti bejniethom jew jekk humiex provvisti

ta' natura prin?ipali meta mqabbla ma' o?rajn ta' natura a??essorja? Fost dawn il-kriterji te?isti ?erarkija f'termini ta' livell u ta' importanza?

b) L-Artikolu 98 tad-[Direttiva tal-VAT] moqri flimkien mal-Anness III ta' din id-direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jeskludu l-applikazzjoni ta' rata mnaqqsa g?al servizz jekk dan tal-a??ar ikun jinkludi ?ew? elementi li, g?all-finijiet tal-VAT, g?andhom jitqiesu b?ala provvista unika, u li, fl-istess waqt, dawn il-provvisti huma ekwivalenti bejniethom, meta wa?da minnhom ma tista', min-natura tag?ha, ti?i kklassifikata fl-ebda wa?da mill-kategoriji msemmija fl-Anness III tad-[Direttiva tal-VAT]?

c) Fil-ka? ta' risposta fl-affermattiv g?ad-domanda 2.b, il-kombinazzjoni tal-element tas-servizz li jikkonsisti fi dritt ta' u?u ta' installazzjonijiet sportivi u tal-element tas-servizz li jikkonsisti fit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persuna li t?arre? ?wiemel g?at-ti?rijiet tipprekludi, fi?-?irkustanzi ta' dan il-ka?, l-applikazzjoni g?al dan is-servizz me?ud fil-globalità tieg?u tar-rata ta' VAT imnaqqsa msemmija fil-punt 14 tal-Anness III tad-[Direttiva tal-VAT]?

d) Jekk l-applikazzjoni ta' rata ta' tassazzjoni mnaqqsa ma hijiex esklu?a abba?i tar-risposta g?ad-domanda 2.c, liema huwa l-effett, fuq l-issu??ettar g?ar-rata ta' VAT applikabbli, tal-fatt li l-persuna taxxabli tipprovdi, minbarra s-servizz li jikkonsisti fl-u?u ta' installazzjonijiet sportivi u s-servizz ta' persuna li t?arre?, ukoll akkomodazzjoni g?a?-?wiemel, l-g?alf u kura o?ra li?-?wiemel? G?all-finijiet tal-VAT g?andu jitqies li dawn l-elementi kollha tal-provvista huma intier wie?ed su??ett g?al sistema fiskali komuni?"

## **Fuq id-domandi preliminari**

*Fuq l-ewwel domanda, punti a) u b)*

26 Permezz tad-domanda 1(a) u (b) il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxi provvista ta' servizzi bi ?las, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u, persuna su??etta g?all-VAT, g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni tal-imsemmi ?iemel f'din it-ti?rija. Din il-qorti tistaqsi, b'mod partikolari, dwar il-kwistjoni jekk il-premju fi flus ri?evut g?all-klassifikazzjoni ta?-?iemel fi tmiem it-ti?rija jew is-servizz miksub li jikkonsisti fil-possibbiltà li dan i?-?iemel jipparte?ipa f'din it-ti?rija jikkostitwixxux korrispettiv ta' tali provvista ta' servizzi.

27 Qabel kollox, g?andu jifakkar li, skont l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, li jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, huma su??etti g?al din it-taxxa il-“provvista ta' servizzi bi ?las”.

28 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, il-possibbiltà li provvista ta' servizzi ti?i kklassifikata b?ala “provvista bi ?las” tippresupponi biss l-e?istenza ta' rabta diretta bejn din il-provvista u korrispettiv li fir-realtà tir?ievi l-persuna taxxabli. Tali rabta diretta hija stabbilita meta jkun hemm relazzjoni legali bejn il-fornitur u l-benefi?jarju li matulha jkun hemm skambju ta' servizzi re?ipro?i, fejn ir-remunerazzjoni li jir?ievi l-fornitur tkun il-korrispettiv effettiv tas-servizz mog?ti lill-benefi?jarju (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat?3 ta' Marzu 1994, Tolsma, C?16/93, EU:C:1994:80, punti 13 u 14, kif ukoll tad-29 ta' Ottubru 2015, Sauda?or, C?174/14, EU:C:2015:733, punt 32).

29 Sussegwentement, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-in?ertezza tal-e?istenza stess ta' remunerazzjoni hija tali li tikser ir-rabta diretta bejn is-servizz provdut lill-benefi?jarju u r-remunerazzjoni ri?evuta skont il-ka? (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tat-3 ta' Marzu 1994, Tolsma, C?16/93, EU:C:1994:80, punt 19, u tas-27 ta' Settembru 2001, Cibo Participations, C?16/00, EU:C:2001:495, punt 43).

30 Fid-dawl tan-natura tal-anali?i li g?andha ssir u hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, hija l-qorti nazzjonali li g?andha tikklassifika l-attivitajiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fid-dawl tal-kriterji stabbiliti mill-Qorti tal-?ustizzja (ara s-sentenza tad-29 ta' Ottubru 2015, Sauda?or, C?174/14, EU:C:2015:733, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Fl-a??ar nett, b?alma rrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 32 tal-konklu?jonijiet tieg?u, l-attivitajiet sportivi u, b'mod partikolari, il-parte?ipazzjoni f'kompetizzjonijiet sportivi jistg?u jinvolve l-provvista ta' numru ta' servizzi separati imma relatati mill-qrib (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' April 2000, Deliège, C?51/96 u C?191/97, EU:C:2000:199, punt 56).

32 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, billi jippermetti lill-proprjetarji ta?-?wiemel itellqu lil dawn tal-a??ar, l-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel jipprovdi lhom servizz li jag?ti lok g?all-?las, mill-proprejtarji ta?-?wiemel, ta' drittijiet ta' re?istrazzjoni u ta' parte?ipazzjoni.

33 Min-na?a l-o?ra tqum il-kwistjoni dwar jekk it-“tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni” ta' ?iemel mill-proprejtarju tieg?u, persuna su??etta g?all-VAT, tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel jikkostitwixxi ukoll provvista ta' servizzi bi ?las li l-korrispettiv tag?ha jista' jkun ikkostitwit mill-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? abba?i tal-klassifikazzjoni ta?-?iemel fi tmiem it-ti?rija jew mis-servizz fornit mill-organizzatur tat-ti?rija u li jikkonsisti f'li ?-?iemel jit?alla jipparte?ipa jew anki minn remunerazzjoni o?ra.

34 G?andu jittfakkar li, skont l-indikazzjonijiet li jinsabu fil-fajl sottomess lill-Qorti tal-?ustizzja, dan “it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni” jikkorrispondi, fil-fatt, g?all-parte?ipazzjoni ta?-?iemel f'ti?rija li g?aliha l-proprjetarju ta?-?iemel i?allas, hekk kif jirri?ulta mill-punt 32 tas-sentenza pre?enti, id-drittijiet g?ar-re?istrazzjoni u g?all-parte?ipazzjoni.

35 F'dan ir-rigward, l-ewwel nett, g?andu ji?i kkunsidrat li, fil-prin?ipju, it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel ma jistax ikollu korrispettiv effettiv fis-servizz furnit mill-organizzatur tat-ti?rija u li jikkonsisti f'li ?-?iemel tal-imsemmi proprjetarju jit?alla ji?ri fit-ti?rija. Fil-fatt, minn na?a, dan is-servizz huwa rremunerat mill-?las, min-na?a tal-proprjetarju ta?-?iemel, ta' drittijiet ta' re?istrazzjoni u ta' parte?ipazzjoni li jirriflettu l-valur ekwivalenti effettiv tal-parte?ipazzjoni fit-ti?rija. Min-na?a l-o?ra, g?alkemm il-proprejtarju ta?-?iemel jista' eventwalment jikseb vanta?? minn din il-parte?ipazzjoni min?abba ?-?ieda fil-valur ta?-?iemel fil-ka? ta' klassifikazzjoni tajba jew mill-pubbli?ità li tag?tih din il-parte?ipazzjoni, g?andu ji?i rrilevat li dan il-vanta?? ma jistax ji?i kkwantifikat b'mod fa?li u huwa anki in?ert, peress li essenzjalment jiddependi fuq ir-ri?ultat ta' din it-ti?rija. G?aldaqstant, dan il-vanta?? ma jistax jittie?ed inkunsiderazzjoni sabiex ji?i ddeterminat il-valur ekwivalenti effettiv tal-imsemmi tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta?-?iemel skont il-?urisprudenza mfakkra fil-punt 28 tas-sentenza pre?enti.

36 It-tieni nett, fil-ka? li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?iemel g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni tieg?u f'ti?rija ma jag?ti lok g?all-?las ta' ebda imposta g?all-parte?ipazzjoni jew g?al ebda remunerazzjoni o?ra diretta u fil-ka? li l-proprjetarji biss ta' ?wiemel li kellhom kklassifika tajba fi tmiem it-ti?rija jir?ievu premju fi flus, ma jistax jitqies li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta?-?iemel jag?ti lok g?al korrispettiv effettiv.

37 Fil-fatt, f'tali ka?, minn na?a, ma huwiex it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur tat-ti?rija ta?-?wiemel li, fih innifsu, jag?ti lok g?all-?las ta' premju bi flus, i?da l-kisba ta' ?ertu ri?ultat fi tmiem it-ti?rija, ji?ifieri l-klassifikazzjoni tajba ta?-?iemel. Anki jekk l-organizzatur tat-ti?rija jkun impenja ru?u li jag?ti tali premju fi flus li l-ammont tieg?u jkun iffissat u mag?ruf minn qabel, xorta jibqa' l-fatt li l-kisba tal-premju fi flus hija g?aldaqstant su??etta g?at-twettiq ta' prestazzjoni partikolari u su??etta g?al ?ertu periklu. Issa, dan il-periklu jeskludi, skont il-?urisprudenza mfakkra fil-punt 28 tas-sentenza pre?enti, l-e?istenza ta' rabta diretta bejn it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta?-?iemel u l-kisba ta' premju fi flus.

38 Min-na?a l-o?ra, soluzzjoni kuntrarja, li tikkonsisti fil-klassifika tal-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? b?ala korrispettiv effettiv tat-tqeg?id ta?-?iemel mill-proprjetarju tieg?u g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur tat-ti?rija, ikollha r-ri?ultat li l-klassifika ta' dan it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni b?ala tran?azzjoni taxxabbi tkun tiddependi fuq ir-ri?ultat miksub mi?-?iemel fi tmiem it-ti?rija, g?all-kuntrarju tal-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, li tipprovdi li l-kun?ett ta' provvista ta' servizzi g?andu natura o??ettiva u japplika indipendentement mill-g?anijiet u mir-ri?ultati tat-tran?azzjonijiet ikkon?ernati (ara s-sentenza tal-20 ta' ?unju 2013, Newey, C?653/11, EU:C:2013:409, punt 41 u l-?urisprudenza ??itata).

39 It-tielet nett, madankollu, fil-ka? li s-sempli?i parte?ipazzjoni ta?-?iemel fit-ti?rija tag?ti lok g?al korrispettiv dirett min?abba l-?las, mill-organizzatur tat-ti?rija, ta' imposta g?all-parte?ipazzjoni, indipendentement mill-klassifikazzjoni ta?-?iemel inkwistjoni fi tmiem it-ti?rija, it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-imsemmi ?iemel mill-proprjetarju tieg?u jista' ji?i kklassifikat b?ala "provvista ta' servizzi bi ?las" fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT. Fil-fatt, f'tali ka?, b?alma jirrive l-Avukat ?enerali fil-punt 35 tal-konkluzjonijiet tieg?u, il-?las li jag?mel l-organizzatur tat-ti?rija lill-proprjetarju ta?-?iemel jikkostitwixxi l-korrispettiv dirett tas-servizz li dan tal-a??ar jipprovdlu meta jaqbel li j?alli li?-?iemel tieg?u jipparte?ipa fit-ti?rija.

40 Fid-dawl ta' dak li ntqal, ir-risposta g?ad-domanda 1(a) u (b) g?andha tkun li l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jikkostitwixxix provvista ta' servizzi bi ?las, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u, persuna su??etta g?all-VAT, g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni tal-imsemmi ?iemel f'din it-ti?rija, fil-ka? li dan ma jag?tix lok g?all-?las ta' imposta g?all-parte?ipazzjoni jew g?al remunerazzjoni o?ra diretta u fil-ka? li l-proprjetarji biss ta' ?wiemel li kellhom kklassifika tajba fi tmiem it-ti?rija jir?ievu premju fi flus, anki jekk iffissat minn qabel. Min-na?a l-o?ra, tali tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?iemel jikkostitwixxi provvista ta' servizz bi ?las fil-ka? li dan jag?ti lok g?all-?las, mill-organizzatur, ta' remunerazzjoni indipendenti mill-klassifikazzjoni ta?-?iemel inkwistjoni fi tmiem it-ti?rija.

#### *Fuq id-domanda 1(c)*

41 Permezz tad-domanda 1(c) tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tixtieq issir taf jekk, fil-ka? li t-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u, persuna su??etta g?all-VAT, g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel ma jikkostitwixxix provvista ta' servizzi bi ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, din id-direttiva g?andha ti?i interpretata fis-sens li je?isti dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa fuq tran?azzjonijiet relatati mal-preparazzjoni u mal-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta?-?wiemel li huma proprjetà tal-persuna taxxabbi, li trabbi u t?arre? i?-?wiemel tat-ti?rija tag?ha stess kif ukoll dawk ta' terzi, g?ar-ra?uni li l-ispejje? relatati ma' dawn it-tra?azzjonijiet jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali marbuta mal-attività ekonomika tag?ha. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi barra minn hekk jekk l-e?istenza ta' tali dritt twassalx g?all-inklu?joni tal-premju fi flus li jkun skont il-ka? intreba? mill-persuna taxxabbi abba?i tal-klassifikazzjoni ta' wie?ed mi?-?wiemel tag?ha fi tmiem ti?rija ta?-?wiemel fl-ammont taxxabbi tal-VAT.



42 G?andu jittfakkar li s-sistema ta' tnaqqis stabbilita mid-Direttiva tal-VAT hija inti? a li te?les kompletament lill-imprenditur mill-pi? tal-VAT dovuta jew im? allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. Is-sistema komuni tal-VAT tiggarantixxi, g?aldaqstant, in-newtralità perfetta fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, indipendentement mill-g?anijiet jew mir-ri?ultati ta' dawn l-attivitajiet, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu, fil-prin?ipju, huma nnifishom su??etti g?all-VAT (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-14 ta' Frar 1985, Rompelman, 268/83, EU:C:1985:74, punt 19, u tat-8 ta' Frar 2007, Investrand, C?435/05, EU:C:2007:87, punt 22).

43 F'dan ir-rigward, l-e?istenza ta' rabta diretta u immedjata bejn tran?azzjoni partikolari tal-input u tran?azzjoni wa?da jew bosta tran?azzjonijiet tal-output li jag?tu lok g?al dritt g?al tnaqqis hija, fil-prin?ipju, ne?essarja sabiex dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input ji?i rrikonoxxut lill-persuna taxxabbli u sabiex ji?i ddeterminat il-livell ta' tali dritt (sentenzi tat-8 ta' ?unju 2000, Midland Bank, C?98/98, EU:C:2000:300, punt 24, u tal-21 ta' Frar 2013, Becker, C?104/12, EU:C:2013:99, punt 19). Id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input imposta fuq l-akkwist ta' o??etti jew ta' servizzi jippresupponi li l-ispejje? imwettqa fl-akkwist ta' dawn huma parti mill-komponenti tal-prezz tat-tran?azzjonijiet intaxxati iktar tard li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis (sentenzi tat-8 ta' ?unju 2000, Midland Bank, C?98/98, EU:C:2000:300, punt 30, u tal-21 ta' Frar 2013, Becker, C?104/12, EU:C:2013:99, punt 19).

44 Madankollu, dritt g?al tnaqqis huwa wkoll ammess favur il-persuna taxxabbli, anki fl-assenza ta' rabta diretta u immedjata bejn tran?azzjoni tal-input partikolari u tran?azzjoni wa?da jew bosta tal-output li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis, meta l-ispejje? tas-servizzi inkwistjoni jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali ta' din il-persuna taxxabbli u jkunu, b?ala tali, komponenti tal-prezz tal-o??etti jew tas-servizzi li hija tipprovdi. Dawn l-ispejje?, g?andhom, fil-fatt, rabta diretta u immedjata mat-totalità tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-8 ta' ?unju 2000, Midland Bank, C?98/98, EU:C:2000:300, punt 31, u tal-21 ta' Frar 2013, Becker, C?104/12, EU:C:2013:99, punt 20).

45 Barra minn hekk, il-fatt li d-determinazzjoni tar-rabta diretta u immedjata li te?isti bejn provvista ta' servizzi u t-totalità tal-attività ekonomika taxxabbli g?andha ssir abba?i tal-kontenut o??ettiv ta' din il-provvista ta' servizzi ma jeskludix li tista' ti?i kkunsidrata wkoll ir-ra?uni esklusiva tat-tran?azzjoni inkwistjoni, peress li din tal-a??ar g?andha titqies li tikkostitwixxi kriterju li jiddetermina l-kontenut o??ettiv. Meta ji?i stabbilit li tran?azzjoni ma twettqitx g?all-b?onnijiet tal-attivitajiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, din it-tran?azzjoni ma tistax titqies li g?andha rabta diretta u immedjata ma' dawn l-attivitajiet fis-sens tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, anki jekk din it-tran?azzjoni tkun, fid-dawl tal-kontenut o??ettiv tag?ha, taxxabbli abba?i tal-VAT (sentenza tal-21 ta' Frar 2013, Becker, C?104/12, EU:C:2013:99, punt 29).

46 Fil-kuntest tal-evalwazzjoni tal-kriterju tar-rabta diretta u immedjata mat-totalità tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli, li hija l-obbligu tal-uffi?ji tat-taxxa u tal-qراطي nazzjonali, huma g?andhom jie?du inkunsiderazzjoni ?-?irkustanzi kollha li fihom twettqu t-tran?azzjonijiet inkwistjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta' ?unju 2000, Midland Bank, C?98/98, EU:C:2000:300, punt 25) u jie?du inkunsiderazzjoni t-tran?azzjonijiet biss li huma marbuta b'mod o??ettiv mal-attività taxxabbli tal-persuna taxxabbli (sentenza tal-21 ta' Frar 2013, Becker, C?104/12, EU:C:2013:99, punt 22).

47 Mit-talba g?al de?i?joni preliminari jirri?ulta li l-attività ekonomika ta' P. Baštová tikkonsisti fl-operat ta' stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija, li fiha hija, fost o?rajn, trabbi u t?arre? i?-?wiemel tag?ha kif ukoll dawk ta' terzi. I?-?wiemel tag?ha huma ddestinati g?all-bejg? u/jew g?andhom rwol fit-ta?ri? jew fl-agroturi?mu. Barra minn hekk, huma jipparte?ipaw f'ti?rijiet ta?-?wiemel.

48     ?ertament, it-trobbija u t-ta?ri? ta' ?wiemel li huma proprjetà ta' persuna li topera stalla ta?-?wiemel tat-ti?rija u l-parte?ipazzjoni tag?hom f'ti?rijiet ta?-?wiemel jistg?u, fihom innifishom, ikollhom rabta ma' tali attività ekonomika. Madankollu, fid-dawl tal-?urisprudenza ??itata fil-punt 44 tas-sentenza pre?enti, din il-konstatazzjoni ma tistax tkun suffi?jenti sabiex ti??ustifika l-e?istenza ta' dritt g?al tnaqqis, li jirrikjedi l-e?istenza ta' rabta diretta u immedjata bejn l-ispejje? im?arrba g?al kull wa?da mit-tran?azzjonijiet marbuta mal-preparazzjoni ta' dawn i?-?wiemel u mal-parte?ipazzjoni tag?hom fit-ti?rijiet, minn na?a, u din it-totalità tal-attività ekonomika, min-na?a l-o?ra.

49     Sabiex ti?i evalwata tali rabta, huwa l-obbligu tal-qorti tar-rinviju li tivverifika, b'mod partikolari, jekk i?-?wiemel li huma proprjetà tal-operatur tal-istalla ta?-?wiemel tat-ti?rija humiex effettivament iddestinati g?all-bejg? jew jekk il-parte?ipazzjoni tag?hom f'ti?rijiet ta?-?wiemel hijiex, minn prospettiva o??ettiva, mezz sabiex ti?i promossa l-attività ekonomika ta' din l-istalla. Jekk dan huwa l-ka?, l-ispejje? im?arrba g?all-preparazzjoni u g?all-parte?ipazzjoni ta' dawn i?-?wiemel fit-ti?rijiet g?andhom rabta diretta u immedjata mat-totalità tal-attività ekonomika li tikkonsisti fl-operat ta' tali stalli. Fil-fatt, minn na?a, huwa pa?ifiku li l-prezz tal-bejg? ta' ?iemel tat-ti?rija jirri?ulta mill-istat ta' preparazzjoni g?at-ti?rijiet u tal-esperjenza, u sa?ansitra tar-reputazzjoni li huwa jkun akkwista skont il-ka? abba?i tal-parte?ipazzjoni tieg?u f'ti?rijiet. Min-na?a l-o?ra, is-su??ess li jkollhom matul it-ti?rijiet i?-?wiemel tieg?u jista' jag?ti lill-operatur tal-istalla reputazzjoni, pubbli?ità jew vi?ibbiltà ikbar li jistg?u jinfluwenzaw il-prezz tas-servizzi tieg?u tat-ta?ri? ta' ?wiemel ta' terzi, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

50     Min-na?a l-o?ra, ma huwiex rilevanti, g?all-finijiet ta' din l-evalwazzjoni, il-fatt li t-tran?azzjonijiet marbuta mal-preparazzjoni u mal-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta?-?wiemel li huma proprjetà tal-operatur tal-istalla jippermettulu jtejjeb u ji?viluppa l-metodi ta' ta?ri?, l-g?alf u l-kura mog?tija li?-?wiemel u, g?aldaqstant, is-servizzi mog?tija lil terzi. Fil-fatt, tali ?irkustanza tirrifletti biss rabta indiretta mal-imsemmija operazzjonijiet u l-attività ekonomika inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, imsemmija fil-punt 47 iktar 'il fuq.

51     Barra minn hekk, g?alkemm it-tran?azzjonijiet marbuta mal-preparazzjoni u mal-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta?-?wiemel li huma proprjetà tal-operatur tal-istalla huma inti?i sabiex jippromwovu l-interessi privati tal-operatur tal-istalla, dawn it-tran?azzjonijiet ma jistg?ux jitqiesu li g?andhom rabta diretta u immedjata mat-totalità tal-attività ekonomika li tikkonsisti fl-operat ta' tali stalla.

52     Minn dan isegwi li, skont l-Artikoli 167 u 168(a) tad-Direttiva tal-VAT, persuna li tkun fl-istess sitwazzjoni b?al dik ta' P. Baštová g?andha dritt g?al tnaqqis tat-totalità tal-VAT imposta fuq l-ispejje? im?arrba g?all-preparazzjoni u l-parte?ipazzjoni ta?-?wiemel tag?ha fit-ti?rijiet meta dawn i?-?wiemel ikunu effettivament iddestinati g?all-bejg? jew meta din il-parte?ipazzjoni tkun, minn prospettiva o??ettiva, mezz sabiex ti?i promossa l-attività ekonomika tal-istalla li hija topera. Min-na?a l-o?ra, l-ebda dritt g?al tnaqqis ma je?isti fir-rigward tal-VAT imposta fuq l-ispejje? im?arrba g?all-preparazzjoni u g?all-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta?-?wiemel tal-persuna taxxabbli jekk dawn i?-?wiemel ma humiex effettivament iddestinati g?all-bejg?, jekk din il-parte?ipazzjoni ma hijiex, minn prospettiva o??ettiva, mezz sabiex ti?i promossa l-attività ekonomika tal-istalla li hija topera u jekk dawn l-ispejje? ma jservu f'ebda attività o?ra tal-persuna taxxabbli li hija konnessa mal-attività ekonomika tag?ha, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

53     Fil-fatt huwa pa?ifiku li jekk persuna taxxabbli twettaq kemm tran?azzjonijiet li jag?tu lok g?al dritt g?al tnaqqis u tran?azzjonijiet li ma jag?tux lok g?al dan id-dritt, hija tista', konformement g?all-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 173(1) tad-Direttiva tal-VAT, sempli?ement tnaqqas il-parti mill-VAT li hija proporzjonata g?all-ammont relatat mal-ewwel tran?azzjonijiet (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-22 ta' Frar 2001, Abbey National, C?408/98, EU:C:2001:110, punt 37, u tas-26 ta'

54 Fl-a??ar nett, g?andu ji?i indikat li l-konklu?jonijiet misluta mill-evalwazzjoni msemija fil-punti 44 sa 52 tas-sentenza pre?enti ma g?andhomx effett fuq il-kwistjoni, li hija differenti, tal-inklu?joni tal-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? mill-proprjetarju ta?-?iemel, persuna su??etta g?all-VAT, fl-ammont taxxabbli, li jiddependi mill-klassifikazzjoni ta' dan il-premju fi flus b?ala "korrispettiv ta' provvista ta' servizzi". Fil-fatt, mill-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT jirri?ulta li, g?all-provvisti ta' servizzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-ammont taxxabbli g?andu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi korrispettiv miksub jew li g?andu jinkiseb mill-fornitur, g?at-tran?azzjonijiet tieg?u, mill-konsumatur jew minn terz, inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz ta' dawn it-tran?azzjonijiet. Issa, mill-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punti 36 sa 38 tas-sentenza pre?enti jirri?ulta li l-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? minn ?iemel li huwa proprjetà tal-persuna taxxabbli ma jistax ji?i kklassifikat b?ala korrispettiv effettiv tat-tqeg?id ta?-?iemel mill-proprjetarju tieg?u g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta?-?wiemel.

55 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda 1(c) g?andha tkun:

– Id-Direttiva tal-VAT g?andha ti?i interpretata fis-sens li je?isti dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa fuq tran?azzjonijiet relatati mal-preparazzjoni u mal-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta?-?wiemel li huma proprjetà tal-persuna taxxabbli, li trabbi u t?arre? i?-?wiemel tat-ti?rija tag?ha stess kif ukoll dawk ta' terzi, g?ar-ra?uni li l-ispejje? relatati ma' dawn it-tra?azzjonijiet jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali marbuta mal-attività ekonomika tag?ha, sakemm l-ispejje? im?arrba g?al kull wa?da mit-tran?azzjonijiet inkwistjoni jkollhom rabta diretta u immedjata mat-totalità ta' din l-attività. Dan jista' jkun il-ka? jekk l-ispejje? hekk im?arrba jkunu relatati ma?-?wiemel tat-ti?rija effettivament iddestinati g?all-bejg? jew jekk il-parte?ipazzjoni tal-imsemija ?wiemel fit-ti?rijiet hija, minn prospettiva o??ettiva, mezz sabiex ti?i promossa l-attività ekonomika, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

– Fil-ka? li tali dritt g?al tnaqqis je?isti, il-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? mill-persuna taxxabbli abba?i tal-klassifikazzjoni ta' wie?ed mi?-?wiemel tag?ha fi tmiem ti?rija ta' ?wiemel ma g?andux ji?i inklu? fil-valur taxxabbli tal-VAT.

#### *Fuq it-tieni domanda*

56 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tixtieq essenzjalment tkun taf jekk l-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT, moqri flimkien mal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva, g?andux ji?i interpretat fis-sens li provvista ta' servizzi kumplessa unika, komposta minn diversi elementi relatati, b'mod partikolari, mat-ta?ri? ta?-?wiemel, mal-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi, mal-akkomodazzjoni ta?-?wiemel fi stalla, mal-g?alf u ma' kura o?ra mog?tija li?-?wiemel tista' ti?i su??etta g?al rata mnaqqsa tal-VAT.

57 Fl-ewwel lok, g?andha ti?i ppre?i?ata l-portata tal-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT u tal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva.

58 F'dan ir-rigward, mill-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT jirri?ulta li l-applikazzjoni ta' rata jew ?ew? rati mnaqqsa ta' VAT hija possibbiltà rikonoxxuta lill-Istati Membri b'deroga mill-prin?ipju li jipprovdi li hija applikabbli r-rata normali. Barra minn hekk, skont din id-dispo?izzjoni, ir-rati mnaqqsa ta' VAT jistg?u ji?u applikati biss g?all-provvista ta' merkanzija u g?all-provvista ta' servizzi spe?ifikati fl-Anness III ta' din id-direttiva.

59 G?al dak li jirrigwarda l-interpretazzjoni ta' dan l-anness, g?andu jifakkar li d-dispo?izzjonijiet li g?andhom in-natura ta' deroga minn prin?ipju g?andhom ji?u interpretati b'mod

strett (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-12 ta' Di?embru 1995, *Oude Luttikhuis et*, C?399/93, EU:C:1995:434, punt 23, kif ukoll tas-17 ta' ?unju 2010, *Il-Kummissjoni vs Franza*, C?492/08, EU:C:2010:348, punt 35).

60 Min-na?a l-o?ra, il-kun?etti u?ati fl-Anness III tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati skont is-sens normali tat-termini inkwistjoni (sentenza tal-4 ta' ?unju 2015, *Il-Kummissjoni vs Il?Polonja*, C?678/13, mhux ippubblikata, EU:C:2015:358, punt 46).

61 Fil-ka? ine?ami, mill-kliem tal-punt 14 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT jirri?ulta li dan jawtorizza lill-Istati Membri japplikaw rata mnaqqa ta' VAT g?ad-“[dritt ta'] u?u ta' fa?ilitajiet sportivi”.

62 Mill-kliem “[dritt ta'] u?u” jirri?ulta li l-applikazzjoni ta' rata mnaqqa hija possibli jekk l-u?u jsir minn terz u mhux mill-persuna taxxabbli li topera l-fa?ilità sportiva kkon?ernata g?all-b?onnijiet tag?ha stess.

63 Il-kun?ett ta' “u?u ta' fa?ilitajiet sportivi” huwa marbut mal-provvisti relatati mal-prattika tal-isport u mal-edukazzjoni fi?ika li, kemm jista' jkun possibli, g?andhom ji?u kkunsidrati flimkien (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Jannar 2001, *Stockholm Lindöpark*, C?150/99, EU:C:2001:34, punt 26, u tat-22 ta' Jannar 2015, *Régie communale autonome du stade Luc Varenne*, C?55/14, EU:C:2015:29, punt 25).

64 Issa, hekk kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punti 56 sa 59 tal-konkluzjonijiet tieg?u, il-possibbiltà li d-dritt ta' u?u ta' fa?ilitajiet sportivi ji?i su??ett g?al rata mnaqqa g?andha essenzjalment it-tendenza tippromwovi l-prattika ta' attivitajiet sportivi u li tirrendi l-attivitajiet sportivi iktar a??essibli g?all-individwi.

65 G?aldaqstant, il-kun?ett ta' “[dritt ta'] u?u ta' fa?ilitajiet sportivi” g?andu jinftehem b?ala jkopri d-dritt ta' u?u ta' fa?ilitajiet inti?i g?all-prattika tal-isport u tal-edukazzjoni fi?ika, kif ukoll l-u?u tag?hom g?al dan il-g?an.

66 Minn dan isegwi li, jekk il-provvisti ta' servizzi marbuta mal-u?u ta' fa?ilitajiet ne?essarji g?all-prattika tal-isport ekwestri jistg?u jaqg?u ta?t il-punt 14 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT, dan ma jistax ikun il-ka? ta' provvisti marbuta mal-u?u ta' fa?ilitajiet inti?i g?all-akkomodazzjoni passiva ta?-?wiemel fl-istalla, g?all-g?alf tag?hom jew g?all-kura li ting?atalhom u lanqas g?a?-?oni ta' mistrie? jew ta' ?a?na.

67 Huwa l-obbligu tal-qorti tar-rinviju li tevalwa jekk l-element li jikkonsisti fl-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi tal-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, fis-sens li jag?tuh il-kuntratti konkluzi bejn P. Baštová u l-proprietarji ta?-?wiemel, jikkorrispondix g?al din id-definizzjoni. Fil-ka? ta' nuqqas ta' qbil bejn is-sens mog?ti lil dan l-element mill-imsemmija kuntratti u d-“[dritt ta'] u?u ta' fa?ilitajiet sportivi” fis-sens tal-punt 14 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT, l-imsemmija provvista ma tkunx tista', fi kwalunkwe ka?, taqa' ta?t rata mnaqqa ta' VAT skont l-imsemmi punt 14.

68 Fit-tieni lok, u fil-ka? li l-qorti tar-rinviju tqis fi tmiem din l-evalwazzjoni li dan l-element li jikkonsisti fl-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi jista' jaqa' ta?t rata mnaqqa ta' VAT, g?andu jifakkar, sabiex ting?ata risposta g?ad-domanda mag?mula li, g?all-finijiet tal-VAT, kull provvista g?andha normalment titqies li hija distinta u differenti, hekk kif jirri?ulta mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, *Levob Verzekeringen u OV Bank*, C?41/04, EU:C:2005:649, punt 20, kif ukoll tas?27 ta' Settembru 2012, *Field Fisher Waterhouse*, C?392/11, EU:C:2012:597, punt 14).

69 Madankollu, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, f'?erti ?irkustanzi, diversi

provvisi formalment distinti, li jistgħu jiġu pprovvuti separatament u għaldaqstant jagħtu lok, separatament, għal tassazzjoni jew għal eżenzjoni, għandhom jiġu kkunsidrati bħala tranżazzjoni unika meta ma jkunux indipendenti (ara s-sentenza tat-2 ta' Diċembru 2010, *Everything Everywhere*, C-276/09, EU:C:2010:730, punt 23 u l-urisprudenza relatata).

70 Ikun hemm tranżazzjoni unika, b'mod partikolari, meta kienet elementi jew atti, jew iktar, ipprovvuti mill-persuna taxxabbli tant ikunu marbuta mill-qrib li jiffurmaw, oġġettivament, provvista ekonomika waħda inseparabbli u li jekk tinfered tisfa artifiċjali (sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, *Levob Verzekeringen u OV Bank*, C-41/04, EU:C:2005:649, punt 22, kif ukoll tad-29 ta' Marzu 2007, *Aktiebolaget NN*, C-111/05, EU:C:2007:195, punt 23).

71 Dan ikun ukoll il-każ f'sitwazzjoni fejn element jew diversi elementi għandhom jittqiesu bħala li jikkostitwixxu l-provvista prinċipali, filwaqt li, bil-kontra, element jew diversi elementi għandhom jittqiesu bħala provvista jew provvisi anċillari li għalihom japplika l-istess trattament fiskali li japplika għall-provvista prinċipali. Provvista tittqies li hija anċillari għal provvista prinċipali b'mod partikolari meta hija tikkostitwixxi, għall-klijenti, mhux għan fih innifsu, iċ-ċeħz kif jiġi gawdut fl-ażjar kundizzjonijiet is-servizz prinċipali tal-fornitur (sentenzi tal-25 ta' Frar 1999, *CPP*, C-349/96, EU:C:1999:93, punt 30, u tal-21 ta' Frar 2008, *Part Service*, C-425/06, EU:C:2008:108, punt 52).

72 Jekk, fost l-elementi li jikkomponu l-provvista kumplessa unika, ma jkunx possibbli li jiġi ddeterminat element prinċipali jew element jew diversi elementi anċillari, l-elementi li jikkomponu din il-provvista għandhom jittqiesu li huma ekwivalenti.

73 Fil-kuntest tal-kooperazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 267 TFUE, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika jekk dan huwiex il-każ, filwaqt li tiegħu inkunsiderazzjoni, fil-kuntest ta' evalwazzjoni globali, l-importanza kwalitattiva, u mhux sempliċement kwantitattiva, tal-elementi rilevanti. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' toffrilha l-elementi kollha ta' interpretazzjoni li jaqgħu taħt id-dritt tal-Unjoni li jistgħu jkun użili għaliha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, *Levob Verzekeringen u OV Bank*, C-41/04, EU:C:2005:649, punt 23, kif ukoll tas-17 ta' Jannar 2013, *BG Leasing*, C-224/11, EU:C:2013:15, punt 33).

74 Fil-każ ineżami, il-qorti tar-rinviju tindika b'mod qar li l-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kawża prinċipali, hekk kif tirriżulta mill-kuntratti konklużi bejn P. Baštová u l-proprietarji ta' -wiemel u li hija komposta minn tliet elementi, jiġifieri t-taħriż ta' -wiemel, l-użu ta' faċilitajiet sportivi kif ukoll l-akkomodazzjoni ta' -wiemel fl-istalla, l-għalf tagħom u kura oħra mogħtija li -wiemel, hija provvista kumplessa unika. Fil-fatt, din il-konklużjoni tapplika fil-każ li l-partijiet kontraenti fir-realtà jixtiequ taħlita tat-tliet elementi li din il-provvista tinvolvi, fejn l-użu tal-faċilitajiet sportivi huwa oġġettivament neċessarju għat-taħriż ta' -wiemel tat-tiħrija u fejn il-provvisti marbuta mal-akkomodazzjoni, mal-għalf u mal-kura ta' -wiemel huma prinċipalment intiżi jakkumpanjaw u jiffaċilitaw it-taħriż ta' -wiemel u l-użu ta' faċilitajiet sportivi.

75 Għaldaqstant, b'riżerva għall-verifikazzjoni tal-qorti tar-rinviju, jidher li mill-informazzjoni misjuba fid-deċiżjoni tar-rinviju essenzjalment jirriżulta li s-servizzi ta' taħriż u l-użu tal-faċilitajiet sportivi jikkostitwixxu kienet elementi ta' din il-provvista kumplessa li għandhom, fid-dawl tal-għan tagħha, importanza ekwivalenti, filwaqt li l-provvisti marbuta mal-akkomodazzjoni, mal-għalf u mal-kura ta' -wiemel għandhom natura anċillari meta mqabbla ma' dawn iċ-ċeħz elementi. Sa fejn l-użu tal-faċilitajiet sportivi biss jaqa' taħt ir-rata mnaqqsa prevista fl-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT, moqri flimkien mal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva, din ir-rata mnaqqsa ma tistax tiġi applikata għall-provvista kumplessa unika inkwistjoni fil-kawża prinċipali (ara, b'analoġija, is-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, *Deutsche Bank*, C-44/11, EU:C:2012:484, punti 41 sa 43).

76 Jekk, min-naħa l-oħra, il-qorti tar-rinviju tasal għall-konklużjoni, fuq il-bażi tal-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali, u b'mod partikolari fid-dawl tal-kuntratti konklużi bejn P. Baštová u l-proprietarji

ta? -?wiemel, li t-ta?ri? ta? -?wiemel jikkostitwixxi element prin?ipali tal-provvista kumplessa unika, l-istess konkluzjoni g?andha ti?i applikata u l-imsemmija provvista lanqas ma tista' ti?i su??etta g?ar-rata mnaqqsa b'applikazzjoni tal-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT, moqri flimkien mal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva.

77 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT, moqri flimkien mal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li provvista ta' servizzi kumplessa unika, komposta minn diversi elementi relatati, b'mod partikolari, mat-ta?ri? ta? -?wiemel, mal-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi, mal-akkomodazzjoni ta? -?wiemel fi stalla, mal-g?alf u ma' kura o?ra mog?tija li? -?wiemel ma tistax ti?i su??etta g?al rata mnaqqsa tal-VAT meta l-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi fis-sens tal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva u t-ta?ri? ta? -?wiemel jikkostitwixxu ?ew? elementi ekwivalenti ta' din il-provvista kumplessa unika jew meta t-ta?ri? ta? -?wiemel jikkostitwixxi l-element prin?ipali tal-imsemmija provvista, u dan g?andu ji?i evalwat mill-qorti tar-rinviju.

### **Fuq l-ispejje?**

78 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat?28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jikkostitwixxix provvista ta' servizzi bi ?las, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, it-tqeg?id ta' ?iemel mill-proprjetarju tieg?u, persuna su??etta g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, g?ad-dispo?izzjoni tal-organizzatur ta' ti?rija ta? -?wiemel g?all-finijiet tal-parte?ipazzjoni tal-imsemmi ?iemel f'din it-ti?rija, fil-ka? li dan ma jag?tix lok g?all-?las ta' imposta g?all-parte?ipazzjoni jew g?al remunerazzjoni o?ra diretta u fil-ka? li l-proprjetarji biss ta' ?wiemel li kellhom kklassifika tajba fi tmiem it-ti?rija jir?ievu premju fi flus, anki jekk iffissat minn qabel. Min-na?a l-o?ra, tali tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?iemel jikkostitwixxi provvista ta' servizz bi ?las fil-ka? li dan jag?ti lok g?all-?las, mill-organizzatur, ta' remunerazzjoni indipendenti mill-klassifikazzjoni ta? -?iemel inkwistjoni fi tmiem it-ti?rija.**

2) **Id-Direttiva 2006/112 g?andha ti?i interpretata fis-sens li je?isti dritt g?al tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud tal-input im?allsa fuq tran?azzjonijiet relatati mal-preparazzjoni u mal-parte?ipazzjoni fit-ti?rijiet ta? -?wiemel li huma proprjetà tal-persuna taxxabbli, li trabbi u t?arre? i? -?wiemel tat-ti?rija tag?ha stess kif ukoll dawk ta' terzi, g?ar-ra?uni li l-ispejje? relatati ma' dawn it-tra?azzjonijiet jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali marbuta mal-attività ekonomika tag?ha, sakemm l-ispejje? im?arrba g?al kull wa?da mit-tran?azzjonijiet inkwistjoni jkollhom rabta diretta u immedjata mat-totalità ta' din l-attività. Dan jista' jkun il-ka? jekk l-ispejje? hekk im?arrba jkun relatati ma? -?wiemel tat-ti?rija effettivament iddestinati g?all-bejg? jew jekk il-parte?ipazzjoni tal-imsemmija ?wiemel fit-ti?rijiet hija, minn perspettiva o??ettiva, mezz sabiex ti?i promossa l-attività ekonomika, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.**

Fil-ka? li tali dritt g?al tnaqqis je?isti, il-premju fi flus li jkun, skont il-ka?, intreba? mill-persuna taxxabbli abba?i tal-klassifikazzjoni ta' wie?ed mi? -?wiemel tag?ha fi tmiem ti?rija ta' ?wiemel ma g?andux ji?i inklu? fil-valur taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur mi?jud.

3) **L-Artikolu 98 tad-Direttiva 2006/112, moqri flimkien mal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li provvista ta' servizzi kumplessa unika, komposta minn diversi elementi relatati, b'mod partikolari, mat-ta?ri? ta? -?wiemel, mal-u?u**

ta' fa?ilitajiet sportivi, mal-akkomodazzjoni ta?-?wiemel fi stalla, mal-g?alf u ma' kura o?ra mog?tija li?-?wiemel ma tistax ti?i su??etta g?al rata mnaqqsa tat-taxxa fuq il-valur mi?jud meta l-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi fis-sens tal-punt 14 tal-Anness III ta' din id-direttiva u t-ta?ri? ta?-?wiemel jikkostitwixxu ?ew? elementi ekwivalenti ta' din il-provvista kumplessa unika jew meta t-ta?ri? ta?-?wiemel jikkostitwixxi l-element prin?ipali tal-imsemmija provvista, u dan g?andu ji?i evalwat mill-qorti tar-rinviju.

Firem

\* Lingwa tal-kaw?a: i?-?ek.